

Motion till riksdagen

1987/88:Sk24

av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

med anledning av prop. 1987/88:62 om åtgärder
mot viss skatteplanering

Propositionen består av tre delar. Regeringen föreslår att avdragsrätten för förskottsräntor skall slopas helt, att avdragsrätten för räntekompensation vid förvärv av obligationer och andra skuldebrev samt andelar i avkastningsfonder skall tas bort, samt att realisationsförluster som uppstår vid försäljning av fastighet till närstående inte skall vara avdragsgilla.

De nya reglerna föreslås träda i kraft omedelbart och motiveras med att de skall motverka s. k. skatteplanering vid årsskiften.

Skatternas snedvridande effekter har under senare år rönt en allt större uppmärksamhet bland forskare på det ekonomiska området. De resultat som hittills presenterats visar entydigt att det höga skattetrycket är förenat med betydande materiella välfärdsförluster i den svenska ekonomin.

Det finns anledning att förmoda att de företeelser som regeringen nu vill stävja kommer att leda till att andra metoder för att undgå skatt utvecklas.

Om skattetrycket i stället successivt sänks till en nivå som människor kan acceptera kommer inslagen av skatteplanering att minska. Skatteplanering kan ses bl. a. som en protest från den enskilde mot ett skattetryck som han eller hon anser vara alltför högt.

Utgångspunkten vid den typ av förändringar av skattesystemet som regeringen föreslår skall, enligt vår uppfattning, vara att de inte leder till ökat krångel eller till att människor kommer i kläm. Enligt vår mening åligger det regeringen att visa att så inte blir fallet. Det har dessvärre inte gjorts. Förslagen har inte utretts i vederbörlig ordning. Inte heller har lagrådet beretts tillfälle att avge yttrande. I det följande berörs några av de frågor som vi anser borde ha belysts.

När det gäller avdragsrätten för förskottsräntor infördes en tillfällig begränsning i samband med skattereformen 1982. Då godtogs emellertid att avdrag för ett års förskottsränta kunde göras med motiveringen att begränsningen i annat fall skulle vålla onödiga problem. När begränsningen permanentades 1984 gjordes samma undantag. Genom att helt frångå den s. k. kontantprincipen vid förskottsräntor kan följden bli att skattskyldiga kommer i kläm. Även förslaget om förbud för avdrag för räntekompensation vid förvärv av obligationer och andra skuldebrev leder till att kontantprincipen frångås. Inte heller belyser propositionen det andra ledet av transaktionen i de båda fallen. När förskottsräntor betalas medges avdrag enligt nuvarande regler, medan den som mottar räntebetalningen tar upp intäkten till be-

skattning om denne beskattas enligt kontantprincipen. Samma sak gäller för räntekompensation vid obligationsförvärv.

Mot. 1987/88
Sk24

När det gäller realisationsförluster som följer av försäljning av fastigheter till närstående förbigås att det inte är fråga om undandragande av realisationsvinstskatt i egentlig mening. Den närstående får genom transaktionen enligt nuvarande regler ett lägre ingångsvärde på den köpta fastigheten än som eljest skulle ha blivit fallet. Därmed leder denna typ av transaktioner enbart till att realisationsvinstbeskattningen skjuts upp.

Det är också beklagligt att regeringen inte berör behovet av eventuella övergångsbestämmelser. Nedan följer ett exempel som belyser en typ av övergångsproblem.

I normalfallet erlägger en köpare av en obligation betalning en vecka efter det att avslut gjorts. Enligt propositionen skall avdrag för upplupna räntor vid köp av obligationer inte vara avdragsgilla om köpet skett efter den 9 november 1987. Då den enskilde i detta fall handlat i god tro är det upprörande om räntan inte är avdragsgill om avslut gjorts före den 9 november och betalning erlagts först efter detta datum.

Som ovan visats är propositionen inte tillräckligt genomarbetad.

Hemställan

Mot bakgrund av vad som ovan anförts hemställs
att riksdagen avslår propositionen.

Stockholm den 25 november 1987

Knut Wachtmeister (m)

Bo Lundgren (m)

Margit Gennser (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Hugo Hegeland (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Ewy Möller (m)

Stig Bertilsson (m)

